

De maatschappij in oude culturen als die van Perzië en Egypte, was doortrokken van geestelijk leven. Goden van allerlei slag speelden een centrale rol. Priesters en ingewijden stonden op mysterieplaatsen in direct contact met de bovenzinnelijke wereld. In de Grieks-Romeinse cultuur kregen de goden steeds meer menselijke kenmerken. De mensen zelf concentreerden zich meer en meer op het hier en nu. De geestelijke wereld verloor aan invloed. In de westerse Middeleeuwen raakte de aanwezigheid van het goddelijke en het directe contact tussen God en de mens steeds meer op de achtergrond. De kerk nestelde zich tussen God en de 'gewone' mens en stelde dat zij de onmisbare bemiddelaar was tussen beide.

Met de ontwikkeling van de moderne (natuur-)wetenschappen, beginnend in 16e eeuw, leek de strijd tussen geest en materie te zijn beslecht en wel in het voordeel van de materie. Vanaf de Wetenschappelijke Revolutie gold de grootste interesse van de mens niet meer zijn relatie met een goddelijk-geestelijke wereld, maar zijn welzijn in het aardse bestaan. Vandaag de dag zijn we terechtgekomen in een wereld die gedomineerd wordt door technologie (en macht en geld). Had in het begin van deze ontwikkeling de wetenschap nog een mens-dienende functie, vandaag de dag lijkt zij steeds meer een mens-beheersende positie te hebben ingenomen. Of nog sterker, met de overgang naar het transhumanisme een mens-vervangende positie.

De vraag werpt zich op waar 'het menselijke' in de maatschappij nog te vinden is. Hier komt de kunst om de hoek kijken. Kunst beweegt zich per definitie tussen de wereld van de geest en de materie. Een vooraf ontwikkeld idee komt tot leven zodra het in materie in verschijning treedt. Een materieel werk voorkomend uit spelende intuïtie krijgt betekenis zodra de idee beleefbaar wordt. Kunst beperkt zich niet, kan zich niet beperken tot slechts een van beide aspecten. Het kenmerkende is juist de wisselwerking en onderlinge bevruchting. Hierbij beperkt het begrip geest zich niet meer tot alleen een godenwereld. Het begrip spiritualiteit past beter. Dit overstijgt de gevoelde beperking tot slechts een godenwereld en verwijst naar een ruimere vorm van bewustzijn. Daarbij zou het begrip religie in ere hersteld kunnen worden. Enerzijds in de betekenis van 'relegare', oftewel 'weer verbinden'. Anderzijds in de betekenis van 'relegere' oftewel 'opnieuw lezen'. Juist in de combinatie van deze twee betekenissen kan de verbinding met een spirituele wereld weer tot stand komen en wel op een eigentijdse wijze die ruimer en toegankelijker is dan in voorbije tijden het geval was.

Indien we als mens onze menselijkheid willen behouden, kan de kunst ons behulpzaam zijn. Als we het leven met *kunstzinnigheid* doordringen dan is er niet meer alleen sprake van de traditionele schilderkunst, beeldhouwkunst, bouwkunst etc., maar ook van vernieuwende natuurkunst, scheikunst, geneeskunst, opvoedkunst, sociale kunst, etc.. Hierin wordt recht gedaan aan zowel de wetenschap als aan een religieuze dimensie. Niet alleen de kunstenaar, maar ieder mens die zich vrij weet te bewegen tussen beide polen, ze met aandacht en respect weet te verbinden, met verbeeldingskracht en intuïtie zijn weg zoekt, (met liefde voor zijn medemens (dier/plant) en de aarde) kan op elk terrein zo komen tot de kunst van het leven. Dit seizoen gaan we op zoek naar voorbeelden van deze kunstzinnige levensbeschouwing.